

REFERAT Plan & Byudviklingsudvalget 2022-2025 d. 06-03-2025

Mødedato Torsdag d. 06. marts 2025 kl. 13:00

Mødested Mødelokale Stranden

Mødedeltagere Dino Selimovic (C), Hans Erik Møller (A), Henning Ravn (V), Henrik Andersen (V), Karsten Degnbol (V), Klaus Sandfeld (V), Mussa Utto (A)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Plan & Byudviklingsudvalget - 1. Budgetdrøftelse om budgetperioden 2026-29.....	5
Forslag til kommuneplanændring og lokalplan for dagligvarebutik ved Havborgvej i Hjerting.....	8
Statsligt udpeget energipark ved Hillerup.....	13
Trepart, politisk følgegruppe og bevilling.....	17
Trafik og Parkering i Ribe Middelalderby - Evaluering af trafikforsøg i 2024.....	21
Regulativ for udlån/udleje af offentlige arealer i Esbjerg Kommune.....	27
Information, orientering og forespørgsler.....	30
Lukket: Godkendelse af underskriftsblad.....	32

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Plan & Byudviklingsudvalget - 1. Budgetdrøftelse om budgetperioden 2026-29

EMN-24/0002705

Resumé

Økonomiudvalget besluttede den 13. januar 2025 budgetstrategi 2026-29. En væsentlig del af budgetprocessen er, at fagudvalgene i foråret 2025 som input til budgetarbejdet drøfter den strategiske udvikling og investeringsbehov på deres område.

På mødet drøfter Plan & Byudviklingsudvalget budget 2026-29.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget besluttede den 13. januar 2025 budgetstrategi 2026-29. En væsentlig del af budgetprocessen er, at fagudvalgenes i foråret 2025 som input til budgetarbejdet drøfter den strategiske udvikling og investeringsbehov på deres område. Fagudvalgene kan fremsende ændringsforslag på eget område. På baggrund af fagudvalgenes indledende drøftelser af emner og forslag til budgetlægningen udarbejder forvaltningen konkrete ændringsforslag.

Konkret skal fagudvalgene inden for eget udvalgsområde arbejde med følgende:

1. Driftsforslag i forhold til ønsket udvikling eller ændret serviceniveau. Nye driftsforslag skal følges af kompenserende besparelser og/eller effektiviseringer
2. Anlægsforslag
3. Tilkendegive om der er ændringsforslag, der er nødvendige og uafviselige
4. Omprioriteringer indenfor egen ramme på 1 mio. kr.
5. Indstille til Forhandlingsudvalget, om projekter på fagudvalgenes områder, der udløber i budgetperioden eller har karakter af at være et fastholdelsesforslag skal stoppe, eller om der skal tilføres nye midler til projektet.

Proces:

Fagudvalgenes budgetarbejde forløber efter følgende overordnede proces:

- Der holdes en række møder om budget i hvert fagudvalg i løbet marts, april og maj.
- Mødet om budget 2026-29 indgår som punkt på det sædvanlige udvalgsmøde
- Der er deadline for endelig aflevering af ændringsforslag til budget 2026-29 den 16. maj

Der er planlagt følgende mødeforløb i Plan & Byudviklingsudvalget:

MødedatoIndhold

6. marts	1. budgetdrøftelse – Indholdet er: - Gennemgang af den overordnede budgetproces - De økonomiske udsigter for budget 2026-29 - Strategisk udvikling af området
----------	---

MødedatoIndhold

10. april	2. budgetdrøftelse – Indholdet er: - Ideforslag til budgetforhandlingerne - Prioritering af forslag
8. maj	3. budgetdrøftelse – Indholdet er: - Ideforslag til budgetforhandlingerne - Prioritering af forslag

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Plan & Byudviklingsudvalget drøfter den strategiske udvikling og investeringsbehov på udvalgets område og drøfter, om der skal fremsendes forslag på eget område til budget 2026-29.

Beslutning

Drøftet.

Punkt 3: Forslag til kommuneplanændring og lokalplan for dagligvarebutik ved Havborgvej i Hjerting

mig-a-2022-9357

Bilag

Kommuneplanændring 2023.23_Forslag_udkast

Lp 05-010-0022 Dagligvarebutik ved Havborgvej i Hjerting_Forslag_15022025

Miljøscreeningsafgørelse_Dagligvarebutik ved Havborgvej i Hjerting

Notat for yngle- og rastestedsvurderinger flagermus_Havborgvej i Hjerting

Præsentation af projekt for REMA1000_Havborgvej i Hjerting

Trafiksikkerhedsrevision for REMA1000_Havborgvej i Hjerting

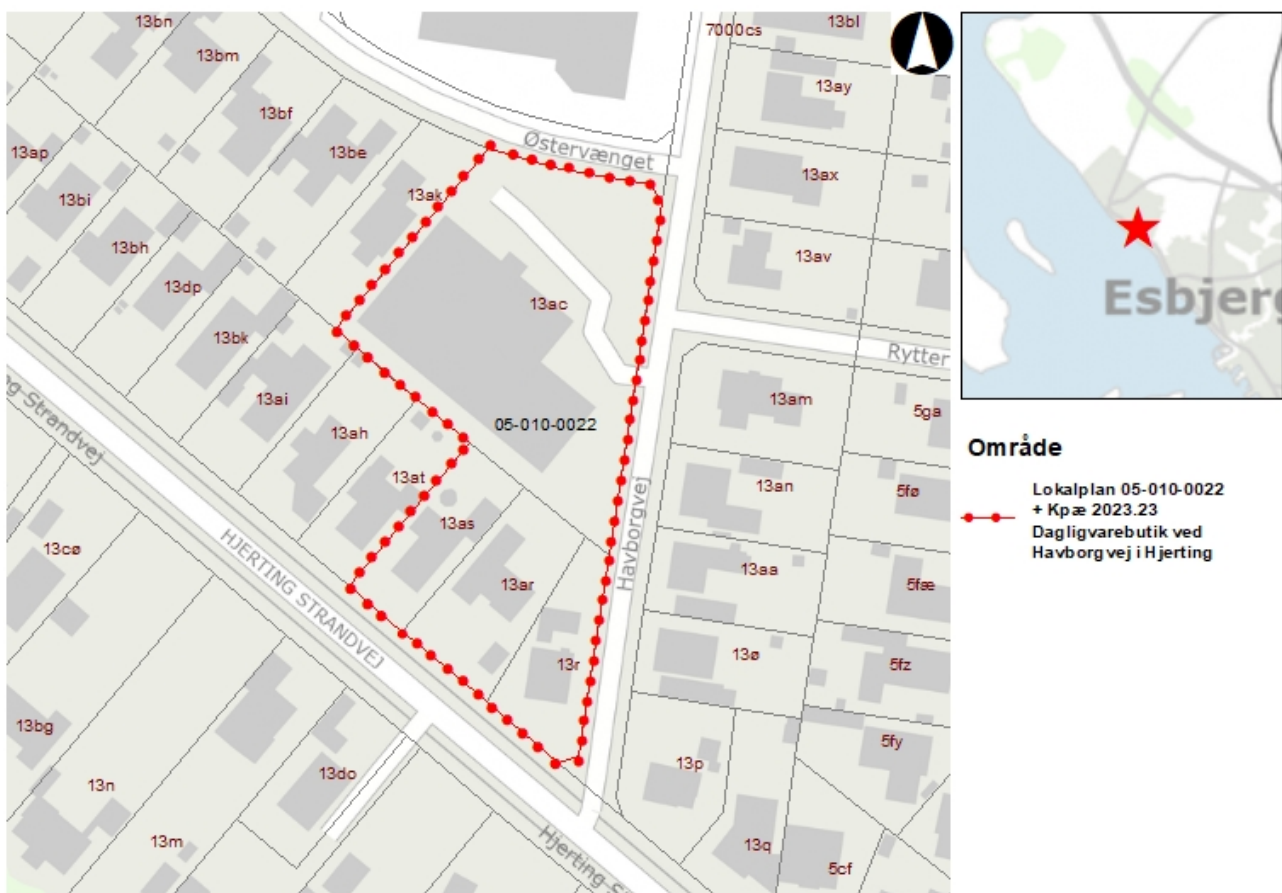
Vandhåndteringsplan for dagligvarebutik på Havborgvej i Hjerting

Resumé

Der er udarbejdet forslag til kommuneplanændring og lokalplan for en ny dagligvarebutik ved Havborgvej i Hjerting.

Baggrunden for lokalplansforslaget og forslag til kommuneplanændring er et ønske om, at flytte den nuværende REMA 1000 fra Sdr. Tobølvej til Havborgvej i Hjerting.

Plan & Byudviklingsudvalget skal tage stilling til, om planforslagene for en ny dagligvarebutik ved Havborgvej i Hjerting skal sendes i offentlig høring i 8 uger.

Sagsfremstilling

REMA Etablering A/S ønsker at flytte den nuværende REMA 1000 fra lokalcentret på Søndre Tobølvej til Havborgvej i Hjerting. Den nye butik ønskes etableret i den tidligere Fakta-butik på Havborgvej 4, hvor eksisterende butik ombygges og reduceres. For at udvide parkeringsarealet nedrives 3 parcelhuse langs Hjerting Strandvej.

Lokalplanområdet omfatter et areal på ca. 6.570 m², og består af matr.nr. 13ac, 13r, 13as og 13ar Hjerting By, Guldager. Planområdet opdeles i 2 delområder, hvor den sydlige del danner ramme for

placering af dagligvarebutikken med tilhørende parkeringsareal. Den nordlige del danner rammer for en lukket varegård for varelevering.

Der er sammen med forslag til lokalplan udarbejdet en kommuneplanændring "2023.23 Dagligvarebutik ved Havborgvej i Hjerting", hvor rammeområdet er tilføjet den udvidede anvendelse "Butik ved støjbelastet vej i boligområde". Lokalplanområdet er placeret ud til 3 støjbelastede veje, hvor der planlægges for tilkørsel til butik og varegård fra Havborgvej via 2 separate indkørsler.

I udarbejdelse af lokalplansforslaget har det været væsentlig at sikre;

- De trafikale forhold omkring dagligvarebutikken,
- Naboer i området mod støjgener fra dagligvarebutikken,
- Det arkitektoniske udtryk for bebyggelsen,
- En grøn karakter for de ubebyggede arealer, særligt parkeringsarealet.

For at øge trafiksikkerheden er der udarbejdet en trafikrevision for projektet. Lokalplanen indeholder bestemmelser, der håndterer trafiksikkerheden i området. Område for varelevering og område for kundeparkering er sikret adskilt med hegn. Der tillades ikke bakning med lastbiler til og fra offentlig vej. Adgang for bløde trafikanter er sikret ved en dobbeltrettet sti fra Hjerting Strandvej og Havborgvej. Eksisterende stiadgang fra Østervænget er fjernet og lokalplanen muliggør alene adgang til butikken via separat vejadgang fra Havborgvej.

Der er udarbejdet en støjrapport. Støjberegningerne viser, at der skal etableres støjafskærmning med varierende højder indenfor planområdet for at støjgrænseværdierne overholdes. Lokalplanen indeholder bestemmelser, der muliggør begrønnede støjafskærmning ind mod naboen på Hjerting Strandvej og i hele området for varelevering.

Butikken designes efter bæredygtighedsprincipper, hvor den eksisterende bygning formindskes og ombygges. Lokalplanen indeholder bestemmelser for udformning, materialer og bygningsplacering, inklusive småbygninger til kundevogne.

For at sikre et grønt udtryk indeholder lokalplanen bestemmelser med krav til omfanget af beplantning. Eksisterende randbeplantning langs Østervænget og Havborgvej sikres fastholdt. Nyt parkeringsareal sikres anlagt med bede med stauder, buske og træer, der forskønner arealet og samtidig fungerer som en del af regnvandshåndteringen for planområdet.

Realisering af planen vil betyde en ændring af karakteren for området.

Varegården vil fremstå som en lukket gård omkranset af 1,8 til 2,5 meter høj støjafskærmning, lokalt op til 3,0 meter omkring bebyggelse for affaldshåndtering. Dette for at kunne overholde Miljøstyrelsen vejledende grænseværdier for støj i forbindelse med varelevering. Varegården vil

blive et dominerende element i gadebilledet. Den nødvendige støjafskærmning medfører en overskridelse af gældende vejbyggelinje, der har til formål at sikre luft og oversigt i langs villavejene.

Ved etablering af parkeringsareal langs Hjerting Strandvej ændres udtrykket for den ubrudte række af villaer langs kysten. Der vil blive skabt en visuel kontrast til det omkringliggende boligområde. For at tilpasse området og mindske kontrasten er der med bestemmelser i lokalplanen sikret at området fremstår med et grønt udtryk, hvor randbeplantning mod offentlige veje er sikret i tråd med områdets øvrige beplantning.

For at sikre den trafikale afvikling er der indgået en udbygningsaftale mellem Esbjerg Kommune og REMA Etablering A/S. Udbygningsaftalen består af projektering og etablering af ændringer i krydset Hjerting Strandvej/Havborgvej og krydset Havborgvej/Ryttervænget, etablering af en krydsningshelle på Hjerting Strandvej samt flytning af vejbumpe på Havborgvej.

Krydset mellem Havborgvej og Ryttervænget vil blive ombygget, således der ikke længere er mulighed for udkørsel til Havborgvej fra Ryttervænget. Dette for at undgå, at lastbiler foretager bakning fra Ryttervænget, over Havborgvej ved vareleveringer til butikken. Dette vil medføre, at der ikke længere er mulighed for gennemkørsel fra Havborgvej til Søndre Tobølvej via Ryttervænget. Ligesom vejadgang til villaer på Ryttervænget fremadrettet udelukkende kan ske via Søndre Tobølvej.

Lokalplansforslaget er screenet efter Miljøvurderingsloven, og det er afgjort, at lokalplansforslaget ikke vil have væsentlig påvirkning på miljøet, og derfor ikke udløser krav om udarbejdelse af en miljørapport.

Lovgrundlag, planer mv.

Planloven

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalget

Planmæssige konsekvenser

Ved endelig vedtagelse af lokalplan nr. 05-010-0022 aflyses indenfor lokalplanens område;

- Lokalplan 372, For et område langs Hjerting Strandvej vedtaget af Esbjerg Byråd den 11. august 1997.
- Lokalplan 05-010-0004, Butikscenter ved Havborgvej/Østervænget vedtaget af Esbjerg Byråd den 6. september 2021

Høring

Kommuneplanændring nr. 2023.23 og lokalplansforslag nr. 05-010-0022 sendes i 8 ugers offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at forslaget til kommuneplanændring 2023.23 og lokalplan nr. 05-010-0022 Ny dagligvarebutik ved Havborgvej, sendes i offentlig høring i 8 uger.

Beslutning

For forvaltningens indstilling stemte liste A og V, i alt 6.

Imod forvaltningens indstilling stemte liste C, i alt 1.

Forvaltningens indstilling blev dermed godkendt.

Punkt 4: Statsligt udpeget energipark ved Hillerup

EMN-25/0000151

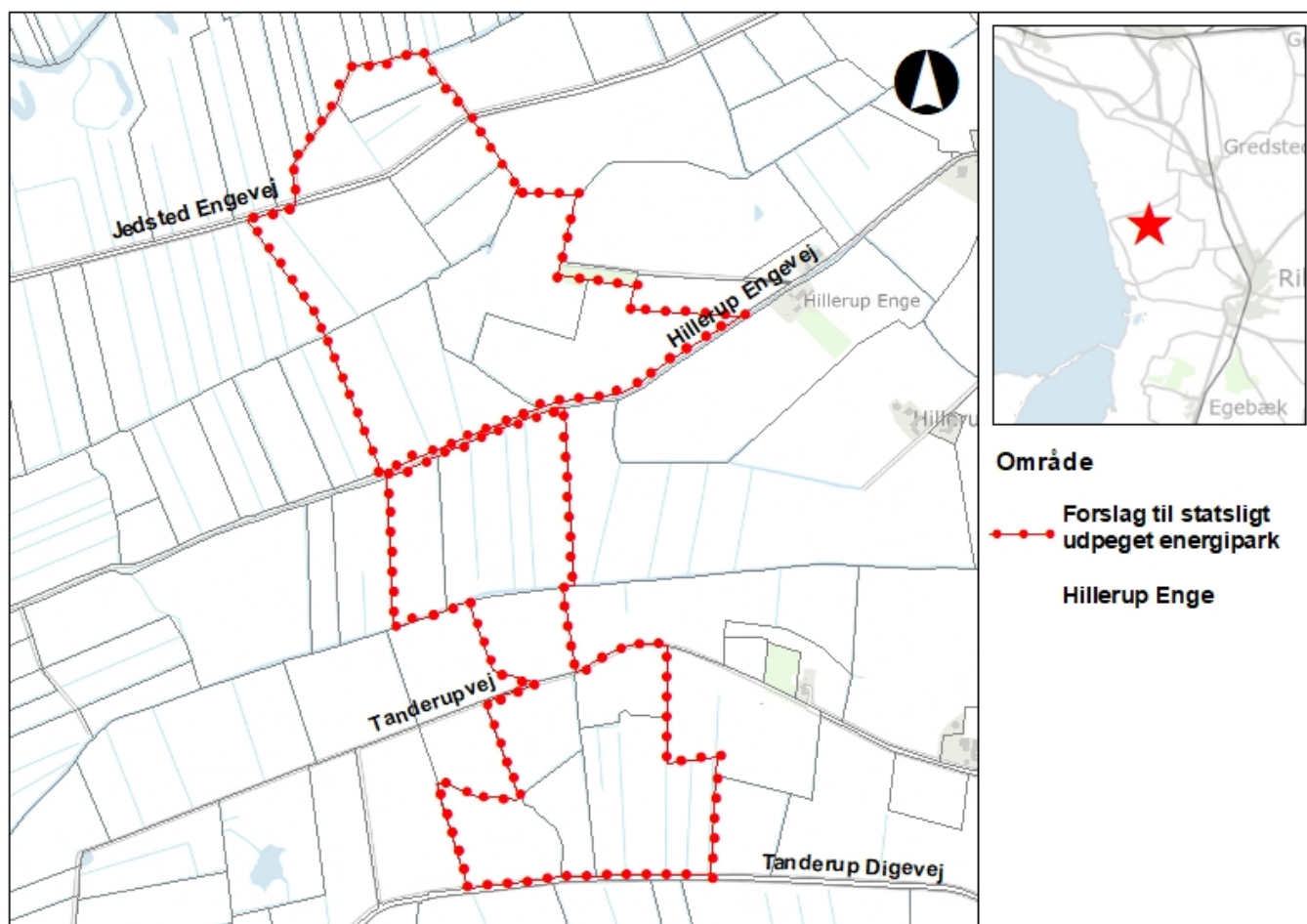
Bilag

707_Esbjerg, Hillerup Enge

Resumé

For at fremme udbygningen med vedvarende energianlæg på land, har Folketinget vedtaget Lov om statsligt udpegede energiparker. Loven trådte i kraft 1. juli 2024. I december afholdt Plan- og Landdistriktsstyrelsen tredje ansøgningsrunde, hvor virksomheder og kommuner kunne indmelde mulige områder til statsligt udpegede energiparker på land. Virksomheden Towii har indmeldt et areal i marsken vest for Hillerup.

Plan & Byudviklingsudvalget skal nu tage stilling til, om man ønsker en statsligt udpeget energipark i området.

Sagsfremstilling

Statsligt udpegede energiparker defineres som en samling af solceller og/eller landvindmøller med eventuel tilkobling til et PtX-anlæg, der er udpeget af Folketinget gennem en bekendtgørelse. En

energipark skal bestå af et eller flere arealer i samme geografiske område, og med en forventet minimumsproduktion på 100 GWh. Statsligt udpegede energiparker kan placeres indenfor visse beskyttelseszoner f.eks. skovbyggelinjen, beskyttelseslinjen omkring fortidsminder og på ellers beskyttede sten- og jorddiger. Samtidig giver loven bedre mulighed for at etablere PtX-anlæg og andre tilknyttede erhverv sammen med energiparken.

En statslig udpegning af en energipark forudsætter Byrådets accept. Ønsker Byrådet, at der planlægges for en energipark i kommunen, kan hele eller dele af planlægnings- og miljøvurderingsprocessen overdrages til staten. Alternativt kan kommunen selv stå for det videre arbejde.

Staten har afholdt tre ansøgningsrunder, hvor kommuner og opstillere har kunnet ansøge om at få et givent område udlagt som en statsligt udpeget energipark. I tredje ansøgningsrunde har virksomheden Towii ansøgt om at etablere en energipark i marsken vest for Hillerup. Energiparken skal bestå af tre vindmøller med en totalhøjde på 300 meter. Området skal bruges til at teste offshore serie 0 møller. Serie 0 møller er den første, mindre produktionsserie af en ny vindmølletype.

Ansøgningen indeholder ikke ønsker om solceller eller tilknyttede følgeerhverv på lokaliteten. Anlægget vil have en forventet effekt på 63 MW og en forventet produktion på 300 GWh.

Towii ansøgte i sommeren 2023 Esbjerg Kommune om at etablere fire vindmøller med en totalhøjde på 275 meter på samme lokalitet, men projektet blev ikke prioriteret til videre behandling i Fase 3.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen beder nu Esbjerg Kommune tilkendegive, om man ønsker en statsligt udpeget energipark ved Hillerup. Såfremt Esbjerg Kommune ønsker dette, vil Staten igangsætte en screening af arealet for at afgøre, om projektet strider mod de nationale interesser. Det vil blandt andet være interesser som landskabsbeskyttelse, natura 2000-områder og forsvarets muligheder for at flyve i området, der vil blive vurderet. Hvis Staten vurderer, at projektet kan realiseres inden for rammerne af Lov om statsligt udpegede energiparker vil der blive udarbejdet en bekendtgørelse. I den forbindelse vil kommunen blive spurgt om et endeligt tilsagn i medfør af lovens §6.

Området er en del af det areal, der i 2022 blev bragt i spil til et nationalt testcenter for havvindmøller på op til 450 meter.

Esbjerg Kommune har i forbindelse med ansøgningsrunden i sommeren 2003 vurderet projektet. Som tidligere vurderes det, at opstilling af vindmøller i marsken vil være i strid med en lang række beskyttelseshensyn og med Esbjerg Kommunes egne retningslinjer for opstilling af vindmøller. Styregruppen for Life projektet har udtalt sig om projektet og finder det uforeneligt med Life projektet og Unesco er bekymret i forhold til vadehavets samlede status som Verdensarv, hvis der kommer vindmøller i området.

Klima

En energipark vil bidrage til både den nationale målsætning om en firedobling af produktionen på land og til Esbjerg Kommunes egne klimamål. Projektet er dog ikke en forudsætning for at nå de opstillede mål, idet de ni projekter Byrådet udvalgte i november 2023 har potentiale til at bringe Esbjerg Kommune i mål og mere til.

Projektet har en forventet produktion på 300 GWh. Til sammenligning har de ni prioriterede projekter i Esbjerg Kommune en forventet produktion på ca. 3.100 GWh.

Lovgrundlag, planer mv.

Lov om statsligt udpegede energiparker.

Økonomi

De statsligt udpegede energiparker er omfattet af de samme ordninger som traditionelle VE-projekter. Det betyder, at der blandt andet udbetales en årlig VE-bonus til de nærmeste naboer samt indbetales midler til en Grøn Pulje, som kommunen efter ansøgning kan uddele til lokale projekter.

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalget

Planmæssige konsekvenser

Såfremt området udpeges som energipark, vil plangrundlaget for området skulle ændres.

Høring

En eventuel statsligt udpeget energipark vil komme i høring, når der foreligger et forslag til en bekendtgørelse for området.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Plan- og Landdistriktsstyrelsen meddeles, at Esbjerg Kommune ikke ønsker en statsligt udpeget Energipark ved Hillerup.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 5: Trepert, politisk f3lgegruppe og bevilling

MIS-24/000661

Resumé

Esbjerg Kommune er en del af den lokale trepart for Vadehavet. Indsatsen for en grøn omstilling skal ske i et tæt samarbejde med eksterne parter, og der er korte tidsfrister. Indsatsen berører både Plan & Byudviklingsudvalget samt Klima & Miljøudvalget.

Plan & Byudviklingsudvalget skal tage stilling til etablering af politisk følgegruppe til Trepartsforløbet bestående af udvalgsformændene fra Klima & Miljøudvalget og Plan & Byudviklingsudvalget. For at fremme kommunernes indsats, har Staten efter aftale med KL afsat særlige midler til hver kommunes indsats.

Økonomiudvalget og Byrådet skal derfor derudover tage stilling til bevilling af det særlige tilskud til trepartsarbejdet.

Sagsfremstilling

Indsatsen i trepartssamarbejdet på landsplan er besluttet af et flertal i Folketinget d. 18. november 2024 i aftale "Aftale om implementering af et Grønt Danmark". Aftalen skal senere omsættes til nødvendig lovgivning. Der er tilsvarende indgået aftale med Kommunernes Landsforening om administration af grøn trepart.

Indsatserne er først og fremmest fokuseret på

- havmiljøet, kystvandområderne, hvor Danmark ikke lever op til EUs målsætninger om "god økologisk kvalitet"
- klimaindsatsen, hvor Danmark skal have nedsat CO2 belastningen, målet er klima- neutralitet i 2040 og CO2 negativt i 2050.

Aftalerne skal bane vej for en historisk forandring af landskabet, hvor cirka ti procent af det danske areal skal omlægges frem til 2045. Udviklingen skal hjælpes på vej af en række tilskudsordninger. Der afsættes cirka 43 milliarder kroner til at opkøbe og/eller omlægge nuværende landbrugsjord via forskellige statslige ordninger.

Som følge af aftalen, og aftalen med KL, er der nu nedsat "lokale treparter". I denne sammenhæng dækker "lokal trepart" over flere kommuner, som afleder vand til samme kystopland.

De lokale treparter skal være kardanakslen i indsatsen. Kommunerne skal udarbejde dynamiske omlægningsplaner og etablere projekter, der viser, hvordan man lokalt vil komme i mål med indsatsen. Indsatsen omfatter projekter for udtagning af kulstofrige lavbundsjord, vådområder, skovrejsning, ekstensivering og andre arealbaserede omlægningsindsatser. Der er ikke afsat midler eller ordninger til samtidig systematisk håndtering af de voksende bagvandsproblemer i Sydvestjylland, eller systematisk indsats for biodiversitet.

Esbjerg Kommune er med i den lokale grønne trepart for oplandet til Vadehavet. Derudover er Tønder, Varde, Billund, Vejen, Haderslev, Fanø og Kolding kommuner med i denne lokale trepart, da de kommuner også er en del af samme opland til Vadehavet. Dertil er Danmarks Naturfredningsforening samt repræsentanter for Jysk Landboforening og Naturstyrelsen repræsenteret i den lokale trepart.

Esbjerg Byråd besluttede udpegning til den lokale trepart d. 3. februar, hvor det fra politisk side er formand for Klima & Miljøudvalget Jørgen Ahlquist, der repræsenterer Esbjerg Kommune.

Der er skarpe tidsfrister for forløbet i den lokale trepart, hvor indsatsen skal koordineres med de øvrige parter. For Vandområde Vadehavet er Vejen Kommune sekretariat for samarbejdet. I november skal der være omlægningsplaner klar til principbeslutning i de enkelte kommuner, således at de kan meldes ind i den lokale trepart inden d. 1. december, som er foreløbig frist. Men projektindsatsen kommer til at fortsætte i de efterfølgende år. Der opbygges bl.a. en løbende sammenhæng mellem de kvælstofreduktioner der opnås lokalt, og reguleringen af landbrugets kvælstofanvendelse lokalt.

Da omlægningsplanen vil udpege områder, hvor de forskellige indsatser er ønskelige, er det vigtigt, at der er løbende koordination med den igangværende kommuneplanrevision, der også omhandler og sætter rammer for indsatserne. Forslag til ny kommuneplan forventes sendt i høring i april måned, og dermed også rammerne for indsatsen.

Esbjerg Kommune inviterer til en helt lokal kommunal trepart for Esbjerg Kommune med Danmarks Naturfredningsforening og Jysk Landboforening.

Der er p.t. ikke et overblik over det endelige forløb, og de eventuelle spørgsmål og beslutningsbehov, der vil være undervejs.

Det rejser behovet for en politisk følgegruppe, der kan tage stilling til spørgsmål indenfor korte frister. Forslaget til principiel omlægningsplan for Esbjerg Kommune skal dog endelig beslattes i Byrådet.

Klima & Miljøudvalget har kompetencen vedrørende Esbjerg Kommunes Klimaplan, klimapartnerskaber, natur- og miljøbeskyttelse samt vandløb.

Plan & Byudviklingsudvalget har kompetencen vedrørende kommuneplan, arealanvendelse og spørgsmål om klimasikring.

Til at understøtte denne særlige kommunale indsats, er der aftalt en tilskudsordning til kommunerne. Midlerne er fordelt ud fra potentialer for kvælstofreduktion og reduktion af klimagasser. Esbjerg Kommune tildeles i 9,5 millioner kroner fra staten frem til 2032. Der er behov for tilsvarende at udvide indsatsen i forvaltningen.

Vision 2025

En indsats for grøn omstilling understøtter vision 2025.

Målet om, at Esbjerg er en bærdygtig energimetropol: Indsatsen for CO₂ begrænsning via

skovrejsning og lavbundsområder på tværs af kommunen understøtter delmålet om, at Esbjerg Kommune er en klimavenlig kommune.

Lovgrundlag, planer mv.

Aftaler om grøn trepart, som senere omsættes i lovgivning.

Økonomi

Esbjerg Kommune tilføres midler fra staten til at dække de forøgede omkostninger. Selve projekterne finansieres via statslige støtteordninger.

Fordeling af Esbjerg kommunes midler til Grøn Trepert i perioden 2025-2032:

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Total
2.440.000	2.180.000	1.360.000	1.360.000	1.000.000	1.000.000	180.000	30.000	9.550.000

Midlerne fra staten tildeles Esbjerg Kommune i forbindelse med midtvejsreguleringen til sommer, men søges for 2025 bevilget nu. Midlerne i 2026-29 budgettet indarbejdes som en teknisk ændring.

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalget > Klima & Miljøudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Planmæssige konsekvenser

Der koordineres med kommuneplanlægningen for det åbne land.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Plan & Byudviklingsudvalget og Klima & Miljøudvalget, at

1. der etableres en politisk følgegruppe til Trepertsforløbet, bestående af udvalgsformændene fra Klima & Miljøudvalget og Plan & Byudviklingsudvalget
2. Byrådet orienteres om etablering af den politiske følgegruppe
3. det indstilles til Økonomiudvalget, at der gives en tillægsbevilling til Økonomiudvalgets politikområde Administration i 2025 på 2.440.000 kr., og at de tildelte midler i perioden 2026-29 indarbejdes i budgettet som en teknisk ændring. Tillægsbevillingen finansieres af tildelte midler i forbindelse med midtvejsreguleringen for 2025

Beslutning

1. Godkendt.
2. Godkendt.
3. Godkendt.

Punkt 6: Trafik og Parkering i Ribe Middelalderby - Evaluering af trafikforsøg i 2024

mig-a-2022-26403

Bilag

Sammenfatning - Trafikforsøg i Ribe Middelalderby - Midtvejsevaluering 2024_web

Notat Mulige Trafikforsøg Ribe 2025 og anbefaling fra styregruppen

Evalueringsrapport Trafikforsøg i Ribe Middelalderby i 2024

Resumé

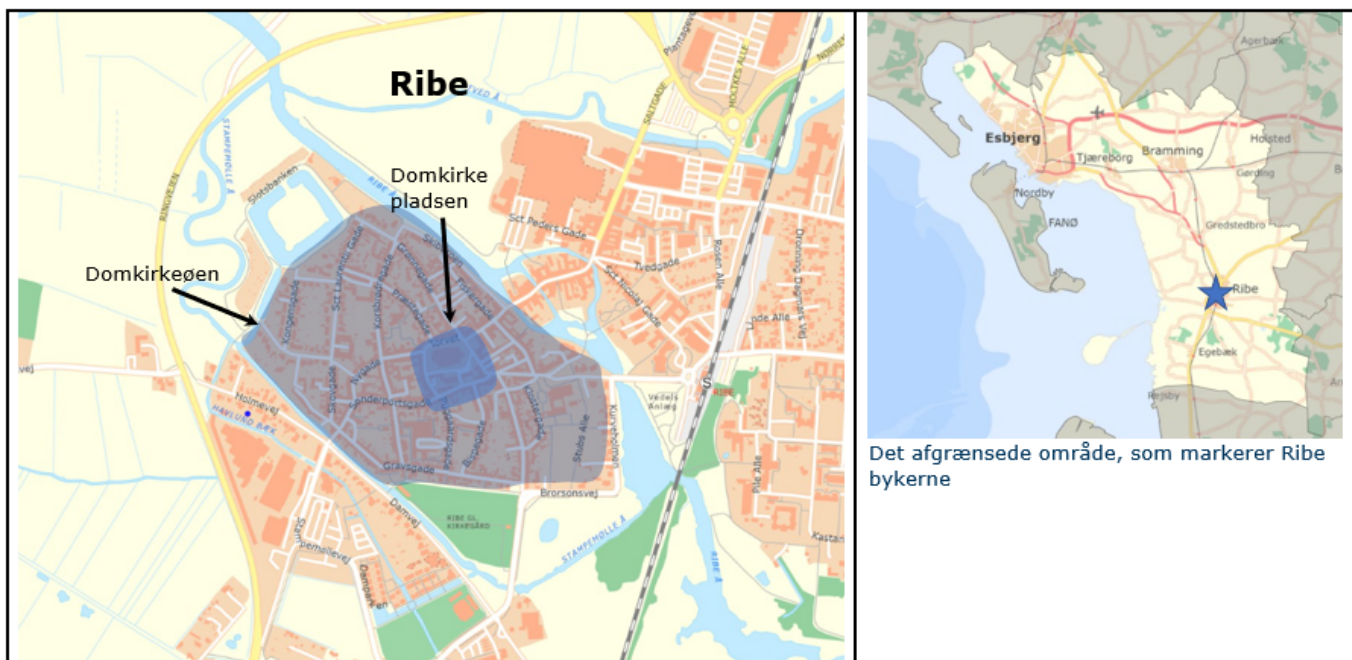
I Budget 2023-2026 blev der afsat 0,5 mio. kr. til projektet "Trafik og parkering i Ribe Middelalderby", og midlerne blev frigivet den 5. december 2022 af Byrådet.

Ribes gamle bykerne oplever udfordringer med parkering såvel som gennemkørende og parkeringssøgende trafik. Udfordringen gør sig gældende hele året, dog især i højsæsonen, hvor Middelalderbyen tiltrækker mange turister. Dette understøtter behovet for en trafikplanlægning, der er tilpasset den historiske bykerne.

I 2022 blev der nedsat en styregruppe bestående af Teknik & Miljø, Ribe Lokalforsamling, Ribe Bykernes Beboerforening og Ribe Handelsstadsforening. Ud fra en godkendt vision og målsætninger for projektet fik Styregruppen mandat til at gennemføre trafikforsøg i Ribe i sommeren 2024 og udarbejde en midtvejsevaluering. Desuden skulle Styregruppen komme med forslag til trafikforsøg i Ribe i 2025 og indstilling til politisk beslutning.

Midtvejsevalueringen af trafikforsøget i 2024 er nu udarbejdet.

Plan & Byudviklingsudvalget skal tage stilling til, om den udarbejdede midtvejsevaluering af trafikforsøget i 2024 kan tages til efterretning, og om styregruppens indstilling til trafikforsøg i 2025 kan godkendes og igangsættes.

Sagsfremstilling

Baggrund

Gennemkørende og parkeringssøgende trafik såvel som mange parkerede biler i de smalle gader i Ribes gamle bykerne opleves som en udfordring, primært i turistsæsonen, hvor rigtig mange turister ønsker at opleve Ribes smukke middelaldermiljø. Projektet handler om, gennem afprøvning og evaluering af forskellige virkemidler, at få skabt en fælles holdning til, hvordan de trafikale og parkeringsmæssige udfordringer i Ribe Bykerne bedst kan løses. Arbejdet strækker sig over flere år, så forskellige forslag kan afprøves i turistsæsonen og efterfølgende evalueres, inden et forslag til den videre proces kan lægges op til politisk beslutning. I forbindelse med en stillingtagen til de fremtidige trafik- og parkeringsforhold er det vigtigt at kigge på målene for både bymiljø og trafikken, så de kan danne grundlag for det fremtidige valg af virkemidler og trafikale løsninger. Dette kan sikre, at Ribe fortsat kan opleves og udvikles som en levende by med fokus på bosætning, handel og turisme.

I 2004 blev der udarbejdet en undersøgelse af kultursvampen under det Middelalderlige Ribe. Som en del af undersøgelsen blev der vurderet på risiko for skader fra trafikken på de gamle bygninger i Ribes brolagte gader. I undersøgelsen konkluderes det, at tunge køretøjer ved hastighed helt ned til 15 km/t på brolagte gader vil kunne medføre risiko for bygningsskader. I undersøgelsen anbefales, at hastighederne holdes nede på 10-15 km/t, så tung kørsel med lastvogne og biler ikke medfører vibrationsniveauer, som giver risiko for bygningsskader. Da trafikafviklingen i bykernen ofte sker med større hastighed, kan trafikken derfor indvirke negativt på de dårligt funderede huse i bykernen.

Trafikforsøg 2024 og midtvejsevaluering

Styregruppen har gennemført det første trafikforsøg i Ribe og udarbejdet en evaluering (Se bilag). Trafikforsøget blev gennemført i ugerne 27-32 i 2024, hvor køreadgangen til Domkirkepladsen var begrænset med midlertidige vejboomme. Beboer- og ærindekørsel havde adgang via en køretilladelse, mens øvrig trafik blev ledt uden om bykernen. Parkeringssøgende trafik blev henvist til de store parkeringspladser i gåafstand til bykernen. En følgegruppe bestående af forskellige interessenter er løbende blevet orienteret om trafikforsøget og midtvejsevalueringen.

Resultater fra trafikforsøget 2024 sammenholdt med vision og målsætninger

Sammenholdes resultaterne fra trafikforsøget i 2024 med den godkendte vision for projektet "Trafik og parkering i Ribe Middelalderby" kan følgende konkluderes.

En levende by

På Domkirkepladsen har trafikken i højere grad været afviklet på de bløde trafikanters præmisser under trafikforsøget i 2024. Færre køretøjer i bykernen skabte mere plads til fodgængere og bidrog til at fremme et aktivt byrum. Hastighedsbilledet var uændret.

Et godt sted at bo, arbejde, besøge og drive erhverv

Reduktion i trafikmængden og den gennemkørende trafik kunne bidrage til en mere tryk oplevelse af byrummet. Manglende omsætningsdata gør det ikke muligt at konkludere, hvorvidt trafikforsøget overordnet set har påvirket omsætningen. Teledata viser, at flere personer med dansk

mobilabonnement har opholdt sig i Ribe i 2024, sammenlignet med både 2022 og 2023.

Bevarelse af middelalderbyen

Reduktion i trafikmængden og den tunge trafik har kunnet bidrage til behagelige ophold i byen. Adgangsbegrænsningen på Domkirkepladsen har bidraget til en reduktion i den "unødvendige" trafik i bykernen, hvilket er positivt for bevarelse af den historiske bygningsmasse. Med henvisning til Kultursvampundersøgelsen af Ribes Middelalderlige Bykerne fra 2004, spiller forsøgets resultater positivt ind i forhold til reduktion af den tunge trafik i bykernen, men ikke i forhold til hastighedsbilledet. Det har ikke været muligt i 2024 at bruge parkeringsdata fra den dynamiske parkeringshenvisning, men målingen i 2023 og observationer fra 2024 indikerer behov for at udvide parkeringskapaciteten.

Styregruppens anbefalinger og forslag til Trafikforsøg 2025

Styregruppen anbefaler at:

- udvide parkeringskapaciteten for at sikre, at flere besøgende kan benytte de store parkeringspladser i gåafstand til bykernen. Der bør også undersøges mulighed for at etablere flere centralt beliggende handicap parkeringspladser.
- forbedre den eksisterende skiltning i Ribes bykerne og på indfaldsveje for at tydeliggøre de gældende regler og tilskynde til parkering på de store parkeringspladser
- udarbejde tilbagevendende skiltning til brug i den primære turistsæson, målrettet besøgende og turister. Skiltningen bør signalere, at man kan besøge Ribes bykerne, men bilen parkeres på de store parkeringspladser udenfor bykernen.
- undersøge muligheden for påbudsskiltning med reduceret hastighed i bykernen
- hvis der arbejdes med tilbagevendende fredeliggørelse af bykernen, kan bykernen i højere grad benyttes til arrangementer, der understøtter et aktivt byrum og hverdagsliv og oplevelsen af øget livskvalitet. Det vil kunne skabe grundlag for mere udeservering på Domkirkepladsen.

Styregruppen har drøftet tre konkrete forslag til trafikforsøg i 2025 (se bilag):

1. Adgangsbegrænsning til Domkirkeøen
2. Forstærket skiltning i forhold til parkering og regler i Ribe
3. Adgangsbegrænsninger i Dagmarsgade

Styregruppen indstiller, at det er trafikforsøget **"Forstærket skiltning i forhold til parkering og regler i Ribe"**, der gennemføres i 2025. Udgangspunktet har været at arbejde med forsøg, der er fuld opbakning til i Styregruppen. Tilgangen med forsøget er at afprøve, hvorvidt mindre indgribende tiltag, i form af skiltning og ikke fysiske tiltag som spærringer, vil kunne have den ønskede effekt i forhold til den opstillede vision for Ribe og tilhørende målsætninger.

Forsøget anbefales suppleret med vibrationsmålinger på huse i de mest trafikerede brostensbelagte

gader i middelalderbyen. Hvis trafikforsøget med forstærket skiltning ikke får den ønskede trafikale effekt, som nævnt i Vision og målsætninger, vurderer Styregruppen det nødvendigt igen i 2026 at have mulighed for at lave trafikforsøg. Evalueringen af trafikforsøg 2025 og særligt resultaterne af vibrationsmålingerne, der kan sige noget om påvirkning af bygningsarven, vil være retningsgivende for et forsøg i 2026.

Den videre proces

Der planlægges et borgermøde for at orientere om evalueringen af trafikforsøget i 2024 og det valgte trafikforsøg i 2025. Efter gennemførelse af Trafikforsøg i 2025 laves en samlet evaluering, af begge trafikforsøg med Styregruppens anbefaling til det videre forløb, til politisk beslutning.

Økonomi

I Budget 2023-2026 blev der afsat 0,5 mio. kr. til projektet "Trafik og parkering i Ribe Middelalderby", og midlerne blev frigivet den 5. december 2022 af Byrådet.

Budgettet er brugt til planlægning, gennemførelse og evaluering af trafikmålinger 2023 og trafikforsøget 2024, med borgermøder, skiltning, rådgivning, opsætning, drift og nedtagning af bomme og måleudstyr. De tre bomme er betalt af Esbjerg Kommune/Teknik & Miljø og indgår som udstyr i driften af vejområdet.

Gennemførelse af det anbefalede trafikforsøg i 2025 foreslås finansieret af driften til parkeringsområdet.

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at

1. Midtvejsevalueringen af Trafikforsøg i Ribe i 2024 tages til efterretning
2. Styregruppens indstilling til Trafikforsøg i Ribe i 2025 godkendes og arbejdet igangsættes

Beslutning

1. Taget til efterretning
2. Liste C fremsatte ændringsforslag om: "Styregruppens indstilling til Trafikforsøg i Ribe i 2025 godkendes og arbejdet igangsættes idet det præciseres at trafikforsøget i sommeren 2025 bliver det sidste forsøg og at eventuelle nye forsøg fremadrettet skal til politisk behandling i Byrådet".

For ændringsforslaget stemte Liste C, i alt 1.

Imod ændringsforslaget stemte Liste A og V, i alt 6.

Ændringsforslaget blev ikke godkendt.

Derefter blev forvaltningens indstilling sat til afstemning.

For indstillingen stemte Liste A og V, i alt 6.

Imod indstillingen stemte Liste C, i alt 1.

Forvaltningens indstilling blev dermed godkendt.

Punkt 7: Regulativ for udlån/udleje af offentlige arealer i Esbjerg Kommune

EMN-24/0001285

Bilag

Bilag 1 Arealer til udlån_udleje

Bilag 2 Retningslinier og takster for afvikling af arrangementer

Bilag 3 Regulativ for udlån af arealer i EK

Resumé

De nuværende retningslinjer for udlån/udleje af arealer i det daværende Vej & Park samt Kultur & Fritid blev godkendt i Byrådet den 16. maj 2011. Vilkår og takster er ikke længere tidssvarende og afspejler ikke længere markedsløjen. Der er derfor foretaget en markedsundersøgelse af sammenlignelige kommuner, og på baggrund heraf er der udarbejdet et nyt regulativ med nye takster, som udvalget skal godkende.

Plan & Byudviklingsudvalget skal tage stilling til, om det skal indstilles til Byrådet, at nyt regulativ for udlån/udleje af offentlige arealer i Esbjerg Kommune kan godkendes.

Sagsfremstilling

Teknik & Miljø og Fritid, Sundhed & Omsorg administrerer arealer, som udlånes/udlejes til arrangementer af forskellig art. En liste over arealer er vedlagt som bilag 1. Listen er ikke udtømmende, og der kan løbende tilføjes flere arealer, ligesom arealer kan fjernes fra listen, hvis Esbjerg Kommune skal anvende dem til andre formål.

Der blev i 2011 udarbejdet retningslinjer for udlån/udleje af disse arealer. Til retningslinjerne følger et prisblad, som angiver leje og depositum – vedlagt som bilag 2.

De nuværende retningslinjer har vist sig at give visse udfordringer – bl.a. i forhold til spørgsmål om, hvem der skal betale afgift, hvornår der skal betales, og hvornår det er vederlagsfrit.

Desuden har det vist sig, at Esbjerg Kommunes takster er meget høje i forhold til sammenlignelige kommuner. I Aalborg, Tønder og Herning er det gratis for alle typer arrangementer. I Odense, Kolding, Vejle, Randers og Aabenraa er det kun kommercielle arrangementer, der skal betale, og priserne ligger fra ca. 500 kr./dag til 4.000 kr./dag, alt efter arealernes størrelse og faciliteter.

Det nye regulativ for udlån/udleje af offentlige arealer i Esbjerg Kommune (bilag 3) er udarbejdet på baggrund heraf. Regulativet betyder, at kun kommercielle arrangementer fremover skal betale afgift. Der skal ikke længere lægges depositum. Til gengæld er det præciseret, at arrangøren skal rydde op og retablere for egen regning, og der er muligheder for sanktioner, hvis dette ikke sker.

Fritid, Sundhed & Omsorg har gennem årene primært udlånt boldbanearealer til sports- og byfester samt mindre festivaler. Da formålet har været almenyttigt, er der ikke opkrævet betaling, men hvis der har været behov for retablering, er der sendt regning til arrangørerne.

Forvaltningerne anbefaler, at vedlagte regelsæt godkendes for både Teknik & Miljø og Fritid, Sundhed & Omsorgs udlån/udleje af offentlige arealer.

Vision 2025

Emnet taler ind i visionen på følgende områder: KULTURLIVET I BY OG NATUR. FLERE BORGERE. EN STÆRK TURISTDESTINATION VED VADEHAVET.

Økonomi

De fleste arrangementer er ikke-kommercielle, og derfor vil prisændringen ikke have stor betydning for indtægtsniveauet. Som eksempel var indtægten i Teknik & Miljø ca. 40.000 kr. i 2024. Med de nye takster vil de samme arrangementer give en indtægt på 26.000 kr., hvilket svarer til en nedgang på 14.000 kr.

Til gengæld er det sandsynligt, at de lavere priser vil tiltrække flere aktører og dermed både skabe flere oplevelser og generere en højere indtægt.

Da stort set alle udlån på Kultur- og Fritidsudvalgets område er til almennyttige formål, vil indførelsen af det reviderede regulativ ikke få nævneværdige konsekvenser.

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalget > Kultur & Fritidsudvalget > Økonomiudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø og Direktøren for Fritid, Sundhed & Omsorg indstiller, at det indstilles til Byrådet, at nyt regulativ for udlån/udleje af offentlige arealer i Esbjerg Kommune godkendes.

Beslutning

Sendes tilbage til forvaltningen.

Punkt 8: Information, orientering og forespørgsler

Information

- Nørrebrogade
- Mandøtraktoren
- Altaner i Skjoldsgade
- Elevatorskakt i Englandsgade
- Vandhåndtering i tidligere Holme Bæk tracé
- Delvis lukning af Skolegade i en forsøgsperiode
- Stationscafé i Bramming
- Boldbaner i Sønderris
- Stadepladser Esbjerg Strand
- Mandøpigen
- Vinteropbevaring Esbjerg Søsport

Generel orientering

Intet.

Afgørelse truffet af forvaltningen eller efter bemyndigelse

Ingen.

Forespørgsler

Ingen.

Kompetencer

Plan & Byudviklingsudvalget

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at udvalget orienteres.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 9: Lukket: Godkendelse af underskriftsblad